

Vapaa-ajan lautakunta

**Tilinpäätös ja toimintakertomus
tilikaudelta 2025**

Sisällysluettelo:

Vapaa-ajan lautakunnan tuloslaskelmat	3
Vapaa-aikapalvelut	4
Vapaa-aikapalvelut	4
Kulttuuripalvelut	6
Yleisen kulttuuripalvelut	6
Museopalvelut	9
Kirjasto- ja tietopalvelut	12
Liikuntapalvelut	17
Vuoden 2025 investointisuunnitelman toteuma	22

Vapaa-ajan lautakunnan tuloslaskelmat

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	1 817 907	1 540 350	39 008	1 579 358	1 896 460	120,1 %	317 102
Myyntituotot	969 475	892 100	0	892 100	901 774	101,1 %	9 674
Maksutuotot	27 349	20 000	0	20 000	24 707	123,5 %	4 707
Tuet ja avustukset	334 182	220 080	39 008	259 088	474 723	183,2 %	215 635
Muut toimintatuotot	486 901	408 170	0	408 170	495 257	121,3 %	87 087
Toimintakulut	-7 999 284	-8 296 925	-95 707	-8 392 632	-8 652 883	103,1 %	-260 250
Henkilöstökulut	-4 820 560	-4 843 665	0	-4 843 665	-5 085 328	105,0 %	-241 663
Palvelujen ostot	-1 496 336	-1 609 530	-95 707	-1 705 237	-1 681 414	98,6 %	23 824
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 039 340	-1 114 420	0	-1 114 420	-1 166 712	104,7 %	-52 292
Avustukset	-425 472	-432 000	0	-432 000	-431 631	99,9 %	369
Muut menot	-217 576	-297 310	0	-297 310	-287 798	96,8 %	9 512
TOIMINTAKATE	-6 181 377	-6 756 575	-56 699	-6 813 274	-6 756 423	99,2 %	56 852
Rahoitustuotot ja -kulut	-80	0	0	0	-375	0,0 %	-375
VUOSIKATE	-6 181 457	-6 756 575	-56 699	-6 813 274	-6 756 797	99,2 %	56 477
Poistot	-588 691	-609 170	0	-609 170	-619 035	101,6 %	-9 865
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-6 770 148	-7 365 745	-56 699	-7 422 444	-7 375 832	99,4 %	46 612

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	1 994 552	1 677 240	39 008	1 716 248	2 064 528	120,3 %	348 280
Myyntituotot	1 007 580	932 500	0	932 500	936 890	100,5 %	4 390
Maksutuotot	27 349	20 000	0	20 000	24 707	123,5 %	4 707
Tuet ja avustukset	334 182	220 080	39 008	259 088	474 723	183,2 %	215 635
Muut toimintatuotot	625 440	504 660	0	504 660	628 208	124,5 %	123 548
Toimintakulut	-13 098 323	-13 368 425	-95 707	-13 464 132	-13 892 568	103,2 %	-428 436
Henkilöstökulut	-4 820 560	-4 843 665	0	-4 843 665	-5 085 328	105,0 %	-241 663
Palvelujen ostot	-2 623 511	-2 736 160	-95 707	-2 831 867	-2 807 242	99,1 %	24 625
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 042 720	-1 114 420	0	-1 114 420	-1 171 672	105,1 %	-57 252
Avustukset	-425 472	-432 000	0	-432 000	-431 631	99,9 %	369
Muut menot	-4 186 061	-4 242 180	0	-4 242 180	-4 396 696	103,6 %	-154 516
TOIMINTAKATE	-11 103 771	-11 691 185	-56 699	-11 747 884	-11 828 040	100,7 %	-80 156
Verotulot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valtionosuudet	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-80	0	0	0	-375	0,0 %	-375
VUOSIKATE	-11 103 851	-11 691 185	-56 699	-11 747 884	-11 828 415	100,7 %	-80 531
Poistot	-588 691	-609 170	0	-609 170	-619 035	101,6 %	-9 865
TILIKAUDEN TULOS	-11 692 542	-12 300 355	-56 699	-12 357 054	-12 447 450	100,7 %	-90 396
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-11 692 542	-12 300 355	-56 699	-12 357 054	-12 447 450	100,7 %	-90 396

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	1 817 907	1 540 350	39 008	1 579 358	1 896 460	120,1 %	317 102
Toimintakulut	-7 999 284	-8 296 925	-95 707	-8 392 632	-8 652 883	103,1 %	-260 250
TOIMINTAKATE	-6 181 377	-6 756 575	-56 699	-6 813 274	-6 756 423	99,2 %	56 852
Sisäinen							
Toimintatuotot	176 645	136 890	0	136 890	168 068	122,8 %	31 178
Toimintakulut	-5 099 039	-5 071 500	0	-5 071 500	-5 239 686	103,3 %	-168 186
TOIMINTAKATE	-4 922 394	-4 934 610	0	-4 934 610	-5 071 618	102,8 %	-137 008

Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalvelut

Vastuuhenkilö:

Kulttuuripäällikkö, Liikuntapalvelupäällikkö

Toiminnan kuvaus: Vapaa-aikapalvelut järjestää kaupungin kulttuuri-, kirjasto-, museo-, ja liikuntapalveluja, joita ohjaa erityiset lait palveluiden tuottamisesta. Nämä lait perustavat Suomen kuntalakiin, alojen erityislakeihin asukkaiden hyvinvoinnin edistämisestä sekä kaupunkistrategian keskeisiin hyvinvoinnin edistämisen linjauksiin. Salon kaupungin vapaa-aikapalvelut toteuttaa kaupungin strategian mukaisia palveluja, joilla edistetään mm. terveen elämän ja hyvinvoinnin tukemista, vahvistetaan kuntalaisten osallistumista sekä yhteisöllisyyttä ja kulttuurisia perusarvoja korostavia aktiiviseen elämäntapaan sekä yksilön osallistumiseen kannustavia toimia.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	150	0	283	283	283	99,9 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	150	0	283	283	283	99,9 %	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-47 500	-18 263	-694	-18 957	-45 545	240,3 %	-26 588
Henkilöstökulut	-40 822	14 587	0	14 587	-34 658	-237,6 %	-49 245
Palvelujen ostot	-6 599	-32 850	-694	-33 544	-10 715	31,9 %	22 829
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	-24	0,0 %	-24
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-79	0	0	0	-148	0,0 %	-148
TOIMINTAKATE	-47 350	-18 263	-411	-18 674	-45 262	242,4 %	-26 588
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VUOSIKATE	-47 350	-18 263	-411	-18 674	-45 262	242,4 %	-26 588
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-47 350	-18 263	-411	-18 674	-45 262	242,4 %	-26 588

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	150	0	283	283	283	99,9 %	0
Toimintakulut	-47 500	-18 263	-694	-18 957	-45 545	240,3 %	-26 588
TOIMINTAKATE	-47 350	-18 263	-411	-18 674	-45 262	242,4 %	-26 588
Sisäinen							
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-404	-850	0	-850	-143	16,8 %	707
TOIMINTAKATE	-404	-850	0	-850	-143	16,8 %	707

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Vuoden 2025 keskeiset tavoitteet liittyivät asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseen, kulttuurisen ja liikunnallisen elämäntavan mahdollisimman kattavaan saatavuuteen ja palveluiden turvaamiseen, sekä tilojen vuokrausperiaatteiden yhtenäistämiseen.

Tavoitteisiin päästiin esimerkiksi esteettömän kuntosalin ja kulttuuriluotsitoiminnan kehittämisen ansiosta hyvin. Koko kaupungin tasolla tapahtuva tilojen vuokrausperiaatteiden yhtenäistäminen on aloitettu. Sekä kulttuuri- että liikuntapalveluita on saatu hyvin saavutettaviksi koko Salon alueella. Toimintaa ohjasivat kaupungin strategian ja kunkin yksikön lainsäädännöllisen taustan lisäksi esimerkiksi Salon kulttuuriohjelma ja talousarviossa asetetut painopisteet.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Talouden toteumassa ei ollut olennaisia poikkeamia.

Riskit ja epävarmuustekijät

Vuoden 2025 merkittävimmi riskiksi merkittiin käytössä olevan kiinteistökannan korvausvelka ja uusimisen tarve, sekä henkilöstön riittävyys tilanteessa, jossa työllisyysvarojen käyttö palkkamenoihin ei enää ollut mahdollista ja jossa testamenttivaroin palkattua henkilöstöä ei ollut saatu vakinaistettua.

Uusia rakennuskohteita ja nykyisten korjausta on edistetty, mutta haasteita on edelleen. Työllisyysvaroin palkattu henkilöstö on suurelta osin saatu vakinaistettua. Sen sijaan testamenttivaroin palkatusta ja toiminnan kannalta välttämättömästä henkilöstöstä suuri osa jäi vakinaistamatta, vaikka osalle saatiinkin jatkoa. Tämä näkyy vuoden 2026 toiminnassa. Testamenttivarojen käyttöä tulee rajata niin, että sillä toteutetaan ajallisesti rajattuja projekteja välttämättömien työtehtävien sijaan.

Kulttuuripalvelut

Yleisen kulttuuripalvelut

Vastuhenkilö: Kulttuuripäällikkö

Toiminnan kuvaus: Yleiset kulttuuripalvelut toteuttavat kuntien kulttuuritoimintalain (166/2019) mukaista toimintaa. Toimintaa tuotetaan järjestämällä tapahtumia, osallistumalla muiden järjestämiin tapahtumiin ja tukemalla salolaisia tai salolaisille suunnattuja tapahtumia. Toiminta on luonteeltaan mahdollistavaa ja toimintaa edistävää, eli resursseista suurin osa käytetään muiden tuottaman toiminnan tukemiseen.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	47 039	52 700	1 638	54 338	58 518	107,7 %	4 180
Myyntituotot	4 062	5 000	0	5 000	2 768	55,4 %	-2 232
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	42 977	47 700	1 638	49 338	55 750	113,0 %	6 412
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-678 478	-745 223	-4 020	-749 243	-738 168	98,5 %	11 075
Henkilöstökulut	-209 051	-267 933	0	-267 933	-276 817	103,3 %	-8 884
Palvelujen ostot	-210 374	-211 990	-4 020	-216 010	-197 148	91,3 %	18 862
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 544	-2 500	0	-2 500	-2 028	81,1 %	472
Avustukset	-251 700	-260 000	0	-260 000	-256 700	98,7 %	3 300
Muut menot	-1 809	-2 800	0	-2 800	-5 474	195,5 %	-2 674
TOIMINTAKATE	-631 439	-692 523	-2 382	-694 905	-679 649	97,8 %	15 255
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-8	0,0 %	-8
VUOSIKATE	-631 439	-692 523	-2 382	-694 905	-679 657	97,8 %	15 248
Poistot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-631 439	-692 523	-2 382	-694 905	-679 657	97,8 %	15 248

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	47 039	52 700	1 638	54 338	58 518	107,7 %	4 180
Toimintakulut	-678 478	-745 223	-4 020	-749 243	-738 168	98,5 %	11 075
TOIMINTAKATE	-631 439	-692 523	-2 382	-694 905	-679 649	97,8 %	15 255
Sisäinen							
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-28 287	-24 460	0	-24 460	-41 746	170,7 %	-17 286
TOIMINTAKATE	-28 287	-24 460	0	-24 460	-41 746	170,7 %	-17 286

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Yleiset kulttuuripalvelut toteuttavat kuntien kulttuuritoimintalain (166/2019) mukaista toimintaa. Vuoden aikana eri puolilla Saloa järjestettiin lähes 900 tapahtumaa tai tilaisuutta, joissa oli kävijöitä yhteensä noin 79.000 kävijää. Määrät on kerätty sekä omasta että yleisten kulttuuripalveluiden rahoituksen piirissä olevasta toiminnasta (kulttuurin yleis-, kohde- ja idea- ja tilatuen avustukset, ostopalvelut ja yhteistyösopimukset). Kävijämäärässä oli noin 6.500 käynnin lisäys, mikä selittyy teattereiden suuremmilla produktioilla ja Wiurilan kesän joka toinen vuosi toteutettavalla suuremmalla näyttelyllä ja osin myös

luotsitoiminnan kehittämisellä. Toimintaa toteutettiin yhteistyössä kaupungin eri palvelualueiden, noin 50 paikallisen kulttuuri- ja taideyhdistyksen sekä yli 50 muun toimijan tai taiteilijan kanssa.

Vuoden 2025 talousarviossa merkittävimmiksi tavoitteiksi merkittiin

- Yleiset kulttuuripalvelut edistää toiminnallaan kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä, luo edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja luovan talouden kasvulle, edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista, tarjoaa mahdollisuuksia tavoitteelliselle taide- ja kulttuurikasvatukselle sekä edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä.
- Lisäksi yksikkö edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa, kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa. Toimintaa ohjaa kuntien kulttuuritoimintalaki (166/2019).
- Kulttuuriluotsi-toiminnan ensimmäiset käytännön työpajat järjestetään syksyllä 2024 ja vuoden 2025 aikana luotsitoimintaa kehitetään ja vakiinnutetaan. Solmimme yhteistyösopimuksia luotsitoiminnan edistämiseksi ja tuomme luotsien avulla kulttuurin yhä useamman salolaisen saavutettavaksi.
- Esittävän taiteen tilan suunnittelulla tullaan vastaamaan pitkään podettuun tarpeeseen saada monia käyttäjiä palveleva, sopivan kokoinen tila kaupungin järjestämille ja mahdollisuuksien mukaan myös kaupallisille kulttuuritapahtumille.

Tavoitteista ensimmäiseen vastattiin tapahtumien ja kävijämäärien valossa hyvin. Kulttuurin ja taiteiden hyvinvointivaikutuksia heijastavat sekä aikaansaatu prosenttitaideperiaate että kulttuuriluotsitoiminta. Esittävän taiteen tarpeesta ja toteutusvaihtoehdoista keskusteltiin vapaa-ajanlautakunnassa laajasti ja asia on kaupunginhallituksen pöydällä.

Vuoden 2025 talousarviossa riskeiksi nimettiin rahoituksen ja asenneilmapiirin ennakoimattomuus valtion tekemien päätösten vuoksi ja se, että kulttuurin ja taiteen vaikutuksia kaupunkikehitykseen, elinvoimaan ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen ei tunnisteta kaupunkiorganisaation sisällä. Ensimmäinen riskiestä on valitettavasti ennallaan, mutta hyvinvointikertomukseen ollaan saamassa kulttuurihyvinvoinnista kertovia mittareita.

Talousarvion painopisteisiin vastattiin seuraavasti:

- Esittävän taiteen tilan tarvekartoitus ja vaihtoehtoiset toteutustavat esiteltiin lautakunnalle (elinvoimainen Salo).
- Salon kulttuuriohjelmaa jalkautettiin, erityisesti markkinointia kehitettiin (elinvoimainen Salo).
- Kulttuurihyvinvointia kehitettiin kulttuuriluotsien avulla ja kytkettiin kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan kulttuurihyvinvoinnin tavoitteita. Lisäksi oltiin mukana Varhan vetämässä omaishoitajien hyvinvointiin liittyvässä rahoitushaussa (kestävän talouden Salo).

Lastenkulttuuripalveluiden kehittämistä jatkettiin Lapsiystävällinen kunta -ohjelman tavoitteiden mukaisesti.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Talouden toteumassa ei ollut olennaisia poikkeamia.

Riskit ja epävarmuustekijät

Kulttuuripalveluiden kehittäminen vaatii sekä varoja että yli hallintoalueiden menevää yhteistyötä. Valtion päätökset ovat olleet kulttuurin rahoitukselle ja kulttuuri-ilmapiiirille haasteellisia, joten kaupungin omaan päätöksentekoon kohdistuu suuria odotuksia. Lisäksi esimerkiksi avustusjärjestelmien kehittäminen ja osin myös kulttuurin toimintaedellytyksiin liittyvät yleiset tilajärjestelyt vaativat laajaa yhteistyötä. Tämä työ on vasta alussa. Salon ja sen alueella olevien entisten kuntien perinteet tekevät yhtenäisten toimintatapojen muodostamisen vaikeaksi. Lisäksi yksittäiset uudet ratkaisut esimerkiksi kaupungin tilojen vuokraamisesta eivät aina ole toisaalla sovittujen toimintatapojen mukaisia.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TP2025
Avustukset		
Avustetut kohteet (yleis- ja kohdeav.)	55	50
Jaetut avustukset yhteensä	251 700	255 700
Jaetut avustukset asukasta kohti		
Muut tilaisuudet		
Osallistuneet	49 488	58 390
Tilaisuudet	601	697
Palvelusopimusten tilaisuudet		
Tilaisuudet	193	185
Osallistuneet	23 053	20 685

Museopalvelut

Vastuuhenkilö: Museonjohtaja

Toiminnan kuvaus: Museopalvelujen toiminta-ajatus on edistää Salossa kuvataiteen ja kulttuuriperinnön säilymistä, kehittymistä ja esille saattamista. Samalla museopalvelut vahvistaa ihmisen identiteetin kasvua ja muotoutumista.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	291 452	185 100	6 283	191 383	319 351	166,9 %	127 968
Myyntituotot	31 278	28 000	0	28 000	41 515	148,3 %	13 515
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	124 090	33 100	6 283	39 383	118 416	300,7 %	79 033
Muut toimintatuotot	136 083	124 000	0	124 000	159 420	128,6 %	35 420
Toimintakulut	-1 288 393	-1 399 727	-15 415	-1 415 142	-1 504 766	106,3 %	-89 624
Henkilöstökulut	-770 411	-753 577	0	-753 577	-860 542	114,2 %	-106 965
Palvelujen ostot	-287 522	-356 680	-15 415	-372 095	-360 766	97,0 %	11 329
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-110 497	-125 220	0	-125 220	-153 894	122,9 %	-28 674
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-119 962	-164 250	0	-164 250	-129 564	78,9 %	34 686
TOIMINTAKATE	-996 941	-1 214 627	-9 132	-1 223 759	-1 185 415	96,9 %	38 344
Rahoitustuotot ja -kulut	-80	0	0	0	-330	0,0 %	-330
VUOSIKATE	-997 021	-1 214 627	-9 132	-1 223 759	-1 185 745	96,9 %	38 014
Poistot	-39 469	-38 730	0	-38 730	-21 663	55,9 %	17 067
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 036 490	-1 253 357	-9 132	-1 262 489	-1 207 407	95,6 %	55 082

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	291 452	185 100	6 283	191 383	319 351	166,9 %	127 968
Toimintakulut	-1 288 393	-1 399 727	-15 415	-1 415 142	-1 504 766	106,3 %	-89 624
TOIMINTAKATE	-996 941	-1 214 627	-9 132	-1 223 759	-1 185 415	96,9 %	38 344
Sisäinen							
Toimintatuotot	819	0	0	0	1 184	0,0 %	1 184
Toimintakulut	-292 226	-303 360	0	-303 360	-293 336	96,7 %	10 024
TOIMINTAKATE	-291 407	-303 360	0	-303 360	-292 151	96,3 %	11 209

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Museopalveluiden painopisteet 2025 oli talousarviossa määritelty seuraavasti:

Sisällöntuotannossa perustoiminnan ylläpitäminen esine- ja työterveysturvallisesti.

2025 tapahtuneet henkilöstölisäykset sekä taidemuseon sisällöntuotannossa että taidemuseon ja elektroniikkamuseon yleisöpalvelussa ovat muokanneet merkittävästi museoiden toimintakulttuuria ja työtapoja sekä tehtävänkuvia. Työtä on pystytty paremmin osoittamaan kohtuullinen määrä työntekijää kohden. Erittäin kuormittavaa työ on edelleen historiallisen museon paikallismuseoissa, missä työn määrä ja resurssit eivät kohtaa toisiaan. Lisää kuormitusta aiheutuu määräaikaisen museonmestarin tehtävän

päättyttyä vuoden 2025 lopussa.

Yleisötyön uusien kumppanuuksien vakiinnuttaminen ja poikkihallinnolliset, palvelua vahvistavat ja monipuolistavat käytännöt

Poikkihallinnollisia palvelua vahvistavia ja monipuolistavia käytäntöjä jatkettiin edelleen kansalaisopiston ja nuorisopalveluiden sekä Salon seudun ammattiopiston kanssa. Myös Elektroniikkamuseon ystävähdistys ja Veturitallin ystävät ry toimivat yhä enenevässä määrin yleisötyön yhteistyökumppaneina. Molempien yhdistysten hallitusten kokouksiin osallistuu museon edustaja.

Kokoelmien hallinnointi

Museoiden yhteisvarastohanke eteni joulukuussa vuoden 2026 talousarvion valtuustokäsittelyssä rakentamispäätökseen. Päätös ohjaa museoiden kokoelmatyön eri toimenpiteitä moniksi vuosiksi eteenpäin.

Tyks Salon sairaalaan sijoitettiin keväällä uuden sairaalaosan avautuessa kaikkiaan 29 kokoelmateosta. Yhteistyö sairaalan kanssa jatkuu ja täydentävä taidesijoitus tehdään, kun rakennuksen loppuosa valmistuu 2027. Yhteistyö Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varhan kanssa jatkui muuten ennallaan. Kiinteistökohtaisten talletussopimusten kirjaaminen saatiin melkein valmiiksi vuoden 2025 aikana. Teoksia on sopimusten mukaan Varhan kiinteistöissä yhteensä 272 kappaletta.

Historiallinen museo edisti merkittävästi kokoelmien hallinnointia ja tuntemusta vuoden aikana. Ostopalveluna työskennellyt konservattori puhdisti Trömperin museon esineistön sekä pakkasi osan Suomensjärven museon esineistöstä suojaan vesikattoremonttien tieltä. Elektroniikkamuseossa luettelointiin ostopalvelutyönä matkapuhelinkokoemaa.

Paikallismuseosuunnitelman ja elektroniikkamuseon kehityssuunnitelman edistäminen

Henkilöstömuutosten vuoksi elektroniikkamuseon kehityssuunnitelmaa ei pystytty edistämään vuoden aikana. Museon kaikki tehtävät jaettiin työntekijöiden kesken uudelleen. Paikallismuseosuunnitelmaa alettiin edistää syksyllä 2025 tapaamalla ja kuulemalla kotiseutuyhdistyksiä ja alueellista vastuumuseota Turun museokeskusta. Paikallismuseosuunnitelma saatetaan valmiiksi 2026 aikana.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Salon museoissa 2025 toiminnallisesti painopiste oli taidemuseo Veturitallissa uusien tehtävänkuvien ja työprosessien hiomisessa sekä näyttelytoiminnan ylläpidossa ja Salon historiallisessa museossa kokoelmatyössä. Ostopalveluina hankittiin mm. kokoelmien inventointiin ja huoltoon liittyvää työtä, näyttelyrakentamista ja museopedagogista yleisötyötä. Yhdistyksiltä hankittiin ostopalveluna paikallismuseoiden kesäaukipitoa. Investointina hankittiin Perniön museoon poliisin edellyttämät turvavitriinit uusittavalle asenäyttelylle. Vitriinien varustelu ja näyttelyrakennus jatkuu kevään 2026. Näyttelyistä ja tapahtumista viestittiin vuoden aikana eri sähköisillä alustoilla ja printtimediassa. Yleisöllä oli vapaa pääsy joka kuukauden ensimmäinen perjantai elektroniikkamuseoon ja taidemuseon näyttelyihin. Museopalvelujen tuotto-odotukset toteutuivat ja taidemuseon kävijämäärää (28 631) saatiin kasvatettua edellisestä vuodesta (23937). Historiallinen museo puolestaan saavutti jälleen kävijäennätyksensä (23440), erityisesti Kurpitsaviikko-tapahtuman siivittämänä. Historiallinen museo on kuuden viime vuoden aikana yli kaksinkertaistanut kävijämääränsä.

Riskit ja epävarmuustekijät

Museoesineistön säilytysolosuhteet ovat puutteelliset, esineistöä tuhoutuu ja kulttuuriperintöä menetetään. Tilojen huono kunto ja esineistön hajallaan olo vaikeuttavat työtä merkittävästi.

Riski toteutuu käytännössä koko ajan. Nykyisten säilytystilojen huono kunto ja esineistön hajallaan olo vaikeuttavat ja hidastavat työtä merkittävästi. Historiallisen museon kokoelmasta ei saada valmistettua näyttelysisältöjä ja sen käsittely on erittäin hankalaa. Kiikalan museon inventointia ei edelleenkään ole pystytty terveysturvallisesti järjestämään. Riskiä voidaan pienentää vasta uuden kokoelmavaraston valmistumisen jälkeen.

Museopalvelut on joutunut toimimaan erittäin niukoilla vakinaisen henkilöstön resursseilla hyvin pitkään, yli 10 vuotta. Tämä on johtanut henkilöstön uupumiseen. Samaan aikaan esim. taidemuseo Veturitallin brändi on kasvanut vahvaksi ja tunnetuksi ja paine tuottaa laadukasta sisältöä on kasvanut. Uupumuksen purkamiseen ei tällä hetkellä ole käytössä riittävästi välineitä ja väyliä, uupuneena sisällöntuotanto on vaikeaa. Uupumuksen vuoksi kohteiden avoinna pito ei ole varmallalla pohjalla, tämä luo negatiivista kehityksen kierrettä museopalveluissa. Riskinä on myös mainehaitta alalla, joka perustuu luottamukseen ja verkostoihin.

Henkilöstövajetta paikkaamaan palkattiin perintövaroin vuoden 2024 alussa näyttelyamanuenssi, joka vakinaistettiin vuoden 2025 alussa. Näin taidemuseon intendentin ja museonjohtajan työtä voitiin hieman keventää. Asiakaspalveluhenkilöstön kasvattaminen (2) ja vakinaistaminen on mahdollistanut työnkuvien uuden suunnittelun ja työn tehostamisen, kun työaika ei kulu määräaikaisten ja lyhytaikaisten työntekijöiden opastamiseen. Näin myös palvelun laatua saadaan nostettua. Teknistä henkilökuntaa museoissa on liian vähän määräaikaisten museomestarin tehtävän poistuttua 2025. Historiallisella museolla on suuri määrä kiinteistöjä museoesineineen valvottavaksi ja teknistä työtä, jonka tekemiseen ei ole ketään henkilöä. Tämä on ehtinyt jo alkuvuodesta 2026 johtaa vesiputkien jäätymiseen, kiinteistöjen lämpöjen tippumiseen, sähkö- ja vitriiniasennusten hankaluuteen jne.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TP2025
Salon Taidemuseo Veturitalli		
Aukiolopäivät	235	257
Kävijät	23 937	28 361
Museoiden järjestämät näyttelyt	6	6
SAMU Salon historiallinen museo		
Aukiolopäivät	57	81
Kävijät	19 857	23 440
Museoiden järjestämät näyttelyt	6	5

Kirjasto- ja tietopalvelut

Vastuuhenkilö: Kirjastopalvelupäällikkö

Toiminnan kuvaus: Kirjastotoiminta Salossa perustuu lakiin yleisistä kirjastoista (1292/2016). Toimintaa järjestetään pääkirjastossa, yhdeksässä lähikirjastossa ja kirjastoautossa. Salon kirjastot kuuluvat Varsinais-Suomen Vaski-kirjastoihin.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	129 365	142 680	13 846	156 526	128 641	82,2 %	-27 884
Myyntituotot	10 683	9 000	0	9 000	14 767	164,1 %	5 767
Maksutuotot	27 349	20 000	0	20 000	24 707	123,5 %	4 707
Tuet ja avustukset	48 194	73 680	13 846	87 526	68 126	77,8 %	-19 399
Muut toimintatuotot	43 138	40 000	0	40 000	21 042	52,6 %	-18 958
Toimintakulut	-2 382 613	-2 504 768	-33 971	-2 538 739	-2 534 219	99,8 %	4 520
Henkilöstökulut	-1 681 887	-1 719 538	0	-1 719 538	-1 736 927	101,0 %	-17 389
Palvelujen ostot	-206 927	-235 020	-33 971	-268 991	-201 557	74,9 %	67 434
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-453 855	-514 280	0	-514 280	-548 778	106,7 %	-34 498
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Muut menot	-39 943	-35 930	0	-35 930	-46 957	130,7 %	-11 027
TOIMINTAKATE	-2 253 248	-2 362 088	-20 125	-2 382 213	-2 405 577	101,0 %	-23 364
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-8	0,0 %	-8
VUOSIKATE	-2 253 248	-2 362 088	-20 125	-2 382 213	-2 405 586	101,0 %	-23 373
Poistot	-56 023	-80 630	0	-80 630	-38 920	48,3 %	41 710
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 309 270	-2 442 718	-20 125	-2 462 843	-2 444 506	99,3 %	18 337

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	129 365	142 680	13 846	156 526	128 641	82,2 %	-27 884
Toimintakulut	-2 382 613	-2 504 768	-33 971	-2 538 739	-2 534 219	99,8 %	4 520
TOIMINTAKATE	-2 253 248	-2 362 088	-20 125	-2 382 213	-2 405 577	101,0 %	-23 364
Sisäinen							
Toimintatuotot	187	110	0	110	98	89,1 %	-12
Toimintakulut	-922 724	-918 740	0	-918 740	-905 816	98,6 %	12 924
TOIMINTAKATE	-922 537	-918 630	0	-918 630	-905 718	98,6 %	12 912

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Vuoden 2025 käyttösuunnitelmaan kirjattuja tavoitteita olivat salolaisten lukuharrastuksen ja monipuolisen lukutaidon tukeminen. Tämän toteutumiseksi Salon kirjastoissa tehtiin aktiivista kokoelmanhoitotyötä hankintoineen ja poistoineen. Kirjastolaissa on määritelty kirjastojen toiminnan tavoitteita ja periaatteita, joiden mukaisesti kirjastossa tulee olla ajantasainen asiakkaiden saatavilla ajantasainen kokoelma. Kirjastopalveluiden saatavuus Salossa on koko kaupungin tasolla hyvä. Pääkirjaston lisäksi asiakkaita palvelevat yhdeksän lähikirjastoa ja kirjastoauto sekä kolme koulukirjastoa. Yleisillä kirjastoilla on merkittävä tehtävä aktiivisen kansalaisuuden, demokratian ja sananvapauden edistämisessä.

Vuonna 2025 kahdeksan lähikirjastoa toimi myös omatoimikirjastona, joissa asiakkaiden oli mahdollista

asioida myös silloin, kun henkilökuntaa ei ollut paikalla. Lainaustilastoista voimme havaita, kuinka lähikirjastojen lainausmäärät ovat nousseet samalla, kun pääkirjaston lainausmäärä laski kuluneena vuonna. Tämä kehityskulku selittyy omatoimikirjastojen hyvällä saavutettavuudella. Osa lähikirjastoista toimii myös kaupungin palvelupisteinä. Tämä mahdollistaa myös kaupungin muiden palveluiden tavoitettavuuden keskusta-alueen ulkopuolella. Myös omatoimikirjastopalveluiden tarjoaminen edellyttää riittävän määrän henkilökuntaa. Kirjastojen työntekijät vastasivat viime vuonna useamman toimipisteen kokoelmanhoidosta. Palautetun ja varatun aineiston käsittely edellytti säännöllisiä käyntejä myös henkilöstön vuosilomien aikana.

Kuluneena vuonna kuntalaisten oli mahdollista käyttää kirjastojen tietokoneita päivittäisten asioiden hoitamiseen. Lisäksi kirjastot olivat viime vuonna lähes ainoita paikkoja Salossa, missä kuntalaisten oli mahdollista tulostaa ja kopioida tarvitsemiaan asiakirjoja. Koko kaupungissa ei ole yksityisiä toimijoita, jotka tarjoaisivat näitä palveluita. Mikäli kuntalainen ei itse halunnut investoida tietokoneen ja tulostimen / kopiokoneen hankkimiseen, hänellä oli mahdollisuus käyttää tarvittaessa kirjaston palveluita.

Lainaustoiminnan ja muun asiakaspalvelun lisäksi kirjastoissa järjestettiin kirjaston ja tiedonhankinnan opetusta, tapahtumia ja näyttelyitä. Osa näistä tilaisuuksista tapahtui koulujen ja oppilaitosten kanssa tehtävän yhteistyön puitteissa. Kouluyhteistyötä pyrittiin kehittämään. Kaupungin saamien perintövarojen turvin kirjastossa työskenteli vuonna 2025 pedagoginen kirjastonhoitaja. Tämän tehtävän vakinaistaminen ei onnistunut. Kaupunginjohto hylkäsi talousarvioesitykseen kirjatun esityksen uuden tehtävän perustamisesta. Tammi-marraskuun välisenä aikana kirjastopalveluissa oli siviilipalvelusmies, joka osallistui merkittävällä panoksella muun muassa varatun ja palautetun kirjastoaineiston käsittelyyn sekä Salon kirjastojen sisäisten kuljetusten ajoihin. Vaski-kirjastoihin liittymisen ja nykyisen kirjastolain myötä poistuneiden varausmaksujen seurauksena kirjastojen välillä kuljetettavan aineiston määrä on kasvanut huomattavasti. Tästä johtuen saapuvan ja lähtevän kirjastoaineiston käsittelyyn kuluu päivittäin paljon aikaa. Aikaisemmin tätä työtä teetettiin paljon työllistetyillä. Kuluneena vuonna ei enää ollut työllistettyjä. Asiakaspalveluun ja logistiikan hoitamiseen osallistui sen sijaan opiskelijoita ja kirjastoalalle koulutautuvia työssä oppijoita, jotka eivät kuitenkaan olleet työsuhteessa Salon kaupunkiin.

Kirjastoissa järjestettiin monipuolisesti tapahtumia ja näyttelyitä. Järjestämisestä vastasivat sekä kirjaston henkilökunta että ulkopuoliset tahot, kuten kaupungin muut palvelut, yksityishenkilöt ja yhdistykset. Monesti kirjaston rooli oli tarjota esiintyjille ja näytteilleasettajille tilat. Yhteistyökumppanit vastasivat toteutuksesta ja kirjasto oli tilaajana. Esimerkkeinä mainittakoon helmikuussa järjestetty arkeologi Jussi Kinnusen luento ja syyskuussa pidetty Virva Garamin ja Olli Varosen konsertti. Tilaisuuden juontajana oli Yleisradion pitkäaikainen musiikkitoimittaja Risto Nordell.

Vuonna 2025 kirjastoauto liikennöi neljän viikon vuoroissa. Merkittävä osa kirjastoauton toiminnasta on yhteistyötä peruskoulun alakoulujen, päiväkotien, perhepäivähoitajien, palvelutalojen ja ryhmäkotien kanssa. Pysäkkejä auton reiteillä oli 63 kappaletta. Elokuussa kirjastoauto oli mukana Porissa järjestetyillä kirjastoautopäivillä. Normaalisti toimintavuoden aikana kuljettajilla on vähän mahdollisuuksia verkostoitua ja osallistua koulutuksiin muiden samaa työtä tekevien kanssa.

Aineistokuljetukset Vaski-kirjastojen välillä työllistivät kirjaston työntekijöitä merkittävästi. Salon kirjastojen kokoelmiin kuuluvaa aineistoa lainattiin muihin kirjastoihin 175 616 kappaletta. Vastaavasti muiden kirjastojen aineistoa lainattiin Salossa 106 384 kappaletta. Asiakkaille kirjastojen yhteinen varausjono merkitsee joustavaa asiointia. Kirjaston arjessa asiakkaan kotikunnalla ei ole merkitystä. Käytännössä Suomessa vakituisesti asuva voi hankkia kirjastokortin mistä hyvänsä maan yleisestä kirjastosta. Kirjaston KOHA-käyttöjärjestelmä ei anna luotettavaa tietoa siitä, mikä on asiakkaan todellinen kotikunta.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Kirjastopalveluiden käyttötalouteen varatut määrärahat ylittyivät 10 453 eurolla talousarvioon nähden. Kun toteutuneita menoja arvioidaan tileittäin, huomaamme, että ylitystä tuli muun muassa henkilöstökuluissa. Käyttötalouteen ei ollut varattu tarpeeksi rahaa toteutuneita palkankorotuksia varten. Kohdassa aineet, tarvikkeet ja tavarat kirjallisuuden ja kaluston tileillä jouduttiin tekemään hankintoja ennakoitua enemmän. Kirjallisuuden osalta jouduttiin tekemään takautuvia hankintoja. Kaluston hankinnat koskivat muun muassa rikkimenneiden kalusteiden tilalle hankittuja työpöytiä ja -tuoleja sekä kirjahyllyjä. Toimistokalusteiden hankinnat olivat aiheellisia. Kaupungin työterveyshuollon fysioterapeutti antoi asiassa lausunnon, jossa korostuivat hyvää työergonomiaa korostavat seikat. Pakollinen hankinta oli myös kirjastoautoon hankittu lain edellyttämä ajopiirturi.

Riskit ja epävarmuustekijät

- Henkilöstöasioissa oli kuluneena vuonna kirkkaita valonpilkahduksia. Pitkäaikaisten sairauspoissaolojen määrä vähentyi merkittävästi. Sijaisten palkkaaminen vähensi myös lyhytaikaisten sairauspoissaolojen aiheuttamaa kuormitusta.
- Kuluneena vuonna huoli aineistojen ja leasingmaksujen merkittävästä hinnannoususta ei toteutunut pelätyllä tavalla Vaski-kirjastoissa. Sen sijaan muissa kirjastokimpoissa tämä riski toteutui. Sen seurauksena asiakkaille tarjottujen palveluiden määrää supistettiin.
- Sähkökatkot sekä kirjaston KOHA-käyttöjärjestelmän ja IT-yhteyksien häiriöt häittäsivät ajoittain toimintaa. Osa häiriöistä oli paikallisia. Osa taas laajempia, jopa valtakunnallisia. Näistä ei aiheutunut kirjaston asiakkaille merkittävää pitkäaikaista haittaa.
- Kalustoa ja kiinteistöjä korjattiin tarpeen mukaan pienimuotoisesti. Sujuvan arjen mahdollistamiseksi kiinteistöjä tulisi uudistaa kattavasti. Samalla kalusteita tulisi uusia palveluiden parhaaksi.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TP2025
Aukiolotunnit		
Aukiolotunnit yhteensä	40 004	43 037,65
Aukiolotunnit: henkilökunta paikalla	9 129	8 481,75
Aukiolotunnit: henkilökunta paikalla, mutta ei palvelemassa	2 974,25	3 323,45
Aukiolotunnit: omatoimikirjaston aukioloajat	27 900,75	31 232,45
Kaukopalvelu		
Saapuneet tilaukset yhteensä	89	9
Lähetetyt tilaukset yhteensä	135	1
Kirjastoaineisto		
Kirjojen hankinta vuoden aikana	14 799	16 317
E-aineistojen hankinta vuoden aikana	592	1 084
Kirjoja yhteensä 31.12.	348 602	346 171
Kirjat/asukas	6,82	6,81
E-aineiston hankinta vuoden aikana	0,89	1,09
Muun aineiston hankinta vuoden aikana	273	254
Kirjojen ja muun aineiston poisto vuoden aikana	21 482	20 143
Muu aineisto yhteensä 31.12.	54 420	53 279
Lehtivuositkerrat yhteensä	2 298	1 875
Lehtivuositkerrat / aikakauslehtivuositkerrat	2 235	1 813
Lehtivuositkerrat / sanomalehtivuositkerrat	63	62
Lainaustoiminta		
Lainaajia yhteensä	24 985	20 308
Lainaajia kunnan asukkaista	14 655	14 430
Lainauksia yhteensä	867 852	907 788
e-aineistojen käyttökerat (lainaus)	77 489	86 335
pääkirjasto	416 383	403 266
lähikirjastot	288 472	324 513
kirjastoauto	85 508	93 674
Verkkokirjastoasiointi	434 645	487 205
Muut kirjastopalvelut		
Kirjaston käytön opetus	119	150
Kirjaston käytön opetus / Osallistuneet	1 866	2 179
Kirjastossa järjestetyt tapahtumat	174	264
Kirjastossa järjestetyt tapahtumat / Osallistuneet	3 746	3 493

Toimipisteet		
Pääkirjasto	1	1
Lähikirjastot	9	9
Kirjastoauto	1	1
Vaski yhteistyö		
Aineistoa lainattu muille	153 515	175 616
Aineistoa lainattu meille	104 565	106 384

Liikuntapalvelut

Vastuhenkilö:

Liikuntapalvelupäällikkö

Toiminnan kuvaus: Liikuntapalvelut toteuttavat liikuntalain (390/2015) mukaista toimintaa. Toimintaa tuotetaan järjestämällä tapahtumia ja kurssitoimintaa sekä osallistumalla muiden järjestämiin tapahtumiin. Järjestetyn liikuntatoiminnan lisäksi liikuntapalvelut vastaavat liikuntaolosuhteiden ylläpitämisestä, kehittämisestä ja liikuntapaikkojen rakentamisesta. Myös kansalaistoiminnan (ml. seuratoiminta) tukeminen kuuluu liikuntapalvelujen tehtäväkokonaisuuteen.

Ulkoinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	1 349 902	1 159 870	16 959	1 176 829	1 389 667	118,1 %	212 838
Myyntituotot	923 452	850 100	0	850 100	842 724	99,1 %	-7 376
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	118 771	65 600	16 959	82 559	232 148	281,2 %	149 589
Muut toimintatuotot	307 679	244 170	0	244 170	314 795	128,9 %	70 625
Toimintakulut	-3 602 301	-3 628 944	-41 608	-3 670 552	-3 830 186	104,3 %	-159 634
Henkilöstökulut	-2 118 388	-2 117 204	0	-2 117 204	-2 176 383	102,8 %	-59 179
Palvelujen ostot	-784 913	-772 990	-41 608	-814 598	-911 229	111,9 %	-96 630
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-469 445	-472 420	0	-472 420	-461 988	97,8 %	10 432
Avustukset	-173 772	-172 000	0	-172 000	-174 931	101,7 %	-2 931
Muut menot	-55 783	-94 330	0	-94 330	-105 655	112,0 %	-11 325
TOIMINTAKATE	-2 252 399	-2 469 074	-24 650	-2 493 724	-2 440 519	97,9 %	53 205
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-29	0,0 %	-29
VUOSIKATE	-2 252 399	-2 469 074	-24 650	-2 493 724	-2 440 548	97,9 %	53 175
Poistot	-493 200	-489 810	0	-489 810	-558 453	114,0 %	-68 643
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 745 599	-2 958 884	-24 650	-2 983 534	-2 999 001	100,5 %	-15 467

Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	TP 2025	Tot. %	Poik. €
Ulkoinen							
Toimintatuotot	1 349 902	1 159 870	16 959	1 176 829	1 389 667	118,1 %	212 838
Toimintakulut	-3 602 301	-3 628 944	-41 608	-3 670 552	-3 830 186	104,3 %	-159 634
TOIMINTAKATE	-2 252 399	-2 469 074	-24 650	-2 493 724	-2 440 519	97,9 %	53 205
Sisäinen							
Toimintatuotot	175 639	136 780	0	136 780	166 786	121,9 %	30 006
Toimintakulut	-3 855 397	-3 824 090	0	-3 824 090	-3 998 645	104,6 %	-174 555
TOIMINTAKATE	-3 679 758	-3 687 310	0	-3 687 310	-3 831 860	103,9 %	-144 550

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Vuoden aikana liikuntatoiminnan toteutuminen painopisteiden suunnassa onnistui hyvin. Myös suunnitellut liikuntaolosuhteiden kehittämiseen kohdistuneet investoinnit toteutuivat suunnitellusti pl. Kokkilan saunarakennukselle suunniteltu peruskorjaus. Liikuntatilojen ja -palveluiden saatavuus pidettiin edellisten vuosien tasolla hieman kohonneista toimintakuluista huolimatta. Verkostoyhteistyötä toteutettiin suunnitellun mukaisesti läpi vuoden.

Liikuntatoiminta ja liikuntaneuvonta

Vuosi 2025 oli liikuntatoiminnan osalta tapahtumarikas. Vuoden aikana liikuntakursseja oli tarjolla yhteensä 393 kpl ja niistä toteutui 354 kpl. Suurin osa peruuntuneista kursseista oli kesäuimakouluja (11 kpl). Kaikkiaan kesäuimakouluja oli tarjolla 34 kurssia. Ilmoittautumista edellytettävien kurssien käyntikertoja kirjattiin 25 005. Edellä mainittujen lisäksi kurssitoiminta sisälsi muun muassa seitsemän perhepuhut-tapahtumaa, joita järjestettiin eri puolilla Saloa. Niissä käyntikertoja kirjattiin 5413.

Lokakuun alussa 2024 uimahallille avatun ja älyteknologialla varustetun esteettömän kuntosalin suosio on ollut suurta. Vuoden 2025 lopussa saavutettiin tuhannen myydyn älykortin raja. Älykortin ostaneista kävijöistä 770 on iältään yli 60-vuotiaita ja naisten osuus (76%) on selkeästi miehiä suurempi. Syyskaudella ohjaustoimintaan lisättiin uimahallin esteettömälle kuntosalille ikääntyneille suunnatut pienryhmäohjaukset, jotka kevensivät henkilökohtaisten yksilöohjausten ruuhkaa. Neljän kerran pienryhmäohjauksessa asiakas saa älykortille ladatun henkilökohtaisen kuntosaliohjelman, varmuutta kuntosaliharjoittelijana ja paremmat edellytykset lihasvoimaharjoittelun jatkamiseen itsenäisesti. Ikääntyneille uusina kursseina järjestettiin kesällä kävelyjalkapallo ja syksyllä vertaisohjattuun Pirteyttä Päiviin -toimintaan saatiin käynnistettyä sisäboccia.

Liikuntaneuvontaan ohjautui vuoden aikana 192 asiakasta. Keväällä liikuntaneuvonnan läheteitä ei pystytty vastaanottamaan lainkaan kahteen kuukauteen esteettömän kuntosalin työllistävän vaikutuksen vuoksi. Vaikka esteettömän kuntosalin suosiolla oli vaikutusta Varhan lähettämien liikuntaneuvonta-asiakkaiden vastaanottamiseen, niin vaikutus ei silti ollut näin suoraviivainen. Monet kuntosalilla aloittaneista kuntalaisista ohjautuivat sinne Varhan lähettäminä ja saivat liikunnanohjaajan opastuksen kuntosaliharjoittelun aloittamiseksi.

Vuoden aikana liikuntapalvelut olivat mukana Varsinais-Suomen alueellisessa liikuntaneuvonnan työryhmässä edistämässä liikuntaneuvontalähetteen saamista Varhan potilastietojärjestelmään omana välilehtenään. Tilanne näytti edistyvän hyvin, kunnes loppuvuodesta Varha teki asiassa uuden linjauksen. Varhan kautta liikuntaneuvontaan ohjattavien asiakkaiden lähettämisessä päätettiin siirtyä ainoastaan hyvinvointiopastajan käyttöön ainakin seuraavan vuoden ajaksi.

Seurayhteistyönä aloitettu ykkösluokkalaisille tarkoitettu maksuton Ykköspassi-toiminta laajennettiin 1-2 -luokkalaisille ja se liitettiin osaksi nuorisopalveluiden koordinoimaa Mun juttu-kerhotoimintaa. Toiminta toteutuu edelleen seurayhteistyönä. Lasten uimakouluihin oli kevät- ja syyskaudella reilusti enemmän tulijoita kuin oli paikkoja, kun taas osa kesäuimakouluista jäi toteutumatta.

Liikuntapalvelut tilastoivat vuoden ajalta kaikkiaan 49 tapahtumaa, joissa liikuntapalvelut olivat mukana tai itse järjestämässä. Suurimmat omat tapahtumat olivat alkuvuoden ikääntyneiden testipäivä, elokuinen Superlauantai ja lokakuun Halloweenpolku -tapahtuma. Paljon yleisöä kokoontui kuulemaan myös luentoa "Lihasvoimaharjoittelun terveysvaikutukset ja treenivinkit" kaupungintalolle lääkäri Jan Sundellin luennoimana. Erilaisia koulutus- ja ohjaustilaisuuksien käyntikertoja tilastoitiin 25, joista 15 oli yhdistyksille järjestettyjä tutustumiskäyntejä uimahallin esteettömälle kuntosalille keskiviikkoamuisin.

Liikuntatilojen ja -alueiden käyttö

Liikuntapalveluiden ylläpitämissä tiloissa ja alueilla järjestettiin monenlaisia tapahtumia vuoden 2025 aikana. Urheilupuiston alueella järjestettiin mm. Herättäjäjuhlat, Suomen suurin tyky-päivä, Salon Seiska, Salo Volley, Salo Horse show, Hymystä Hymyyn-turnaus, Superviikot, SuperLauantai, Toshiba lämpöpumppu Open, useita yleisurheilukilpailuja sekä isommalla alueella järjestetty And1-turnaus. Näiden tapahtumien lisäksi kentillä ja saleissa pelattiin noin 1200 eri ikäluokkien peliä sekä kymmeniä tuhansia harjoitustunteja

eri lajien osalta.

Myös Salohallissa toimintaa oli runsaasti. Yksittäisiä ottelutapahtumia oli 94 kpl, turnauksia järjestettiin 17 kpl ja muita tapahtumia (messut, konsertit) 11 kpl. Salohallissa tehtiin pieniä korjauksia vuoden aikana, mm. lämmitys- ja ilmanvaihtojärjestelmiin. Hallissa oli kävijöitä vuoden aikana 187517 henkilöä.

Liikuntaolosuhteiden kehittäminen

Urheilupuiston kehittäminen jatkui tekonurmikentän valaistuksen uusimisella. Kyseinen urakka aloitettiin suunniteltua aikataulua myöhemmin syys-lokakuussa. Urakan aloitus ja valmistuminen siirtyivät suunnitellusta aikataulusta hieman kilpailutukseen ja päätöksentekoon kohdistuneista valituksista johtuen. Urakka valmistuu alkuvuodesta 2026.

Jäähallin rakentaminen aloitettiin elokuussa ja se eteni vuoden 2025 vuoden aikana suunnitelman mukaisesti. Samaan aikaan uuden jäähallin rakentamisen aloittamisen kanssa jäähallien uusi kylmäteknikka otettiin käyttöön. Uusi kylmäteknikkakontti on osoittanut vuoden kuluessa energiatehokkuutensa, mikä näkyy konkreettisesti sähkönkulutuksen pienenemisenä.

Moision tekonurmen pinnoitteen uusiminen toteutettiin kesän ja alkusyksyn aikana. Uusimisen yhteydessä urakoitsija asensi aluksi vääränlaisen tekonurmen kentälle ja reklamoinnin jälkeen tekonurmi vaihdettiin tarjouksen mukaiseksi. Urakan valmistuttua alue aidattiin, huomioiden tarvittavat kulkuyhteydet.

Kokkilan saunalle suunniteltua peruskorjausta ei toteutettu sen kustannusten ylityttyä arvioidusta merkittävästi. Kokkilan saunan uudistaminen siirrettiin vuoden 2026 investointilistalle. Yleisesti ottaen uimarantojen kehittämiseen panostettiin merkittävästi vuoden aikana. Härjännvatsan uimarannan puustoa karsittiin ja laiturit (2kpl) sekä ulkokäymälä uusittiin. Vähäjärven uimarannan laiturit ja ulkokäymälä uusittiin ja ranta-aluetta siistittiin. Sipilän uimapaikan ulkokäymälä uusittiin. Naarjärven rantaa siistittiin sekä poistettiin vanhat uimakopit. Märynummen uimaranta-alue kunnostettiin ja lammelle laadittiin kunnostussuunnitelma kasvillisuuden hillitsemiseksi. Lehmijärvelle lisättiin huomattava määrä rantahiekkaa ja Kokkilan uima-alueella tehtiin kivien poistoa sekä rantahiekan lisäystä.

Uimarantojen lisäksi olosuhteita kehitettiin ja perusparannettiin myös muissa luontokohteissa. Halikonlahden esteetöntä reittiä kunnostettiin ja kehitettiin sekä kuntoratojen pohjia kunnostettiin mm. Tupurissa ja Melassuolla. Melassuolla uusittiin myös kuntoradan opasteviitat ja rakennettiin erityisesti lapsia ja nuoria hiihtoon sekä pyöräilyyn kannustava ”temppeilu” rata. Opastauluja ja reittiopasteita uusittiin useammassa kohteessa. Pahkavuoren kuntoportaiden rakentaminen aloitettiin syksyllä. Pyöräilyn kehittämistä jatkettiin hanketyönä (KAPU) ja mm rannikkoreitin reittiopasteita lisättiin ruukkikyliin.

Sisäliikuntatilojen osalta olosuhteiden kehittäminen kohdistui Salohallin korjaustoimenpiteisiin (lämmitys- ja ilmanvaihtojärjestelmien korjaustyöt) sekä kuntosalien välinehankintoihin. Kuntosalien kalustoa uusittiin suunnitellusti ja vanhaa laitteistoa korjattiin ja huollettiin tarpeiden ja havaintojen mukaisesti. Perttelin kuntosalin välineistö uusittiin laajemmin kilpailutuksen kautta syksyn aikana.

Vuoden aikana valmisteltiin jalkapallohallin tarveselvitystä ja hankesuunnitelmaa. Tarveselvitys hyväksyttiin vapaa-ajan lautakunnassa huhtikuussa, jonka jälkeen siirryttiin hankesuunnitelman laatimiseen. Lisäksi monitoimihallin ja areenakatsomoiden tarveselvitystyö käynnistettiin.

Uimahalli

Uimahallin kesätauolla tyhjennettiin isot altaat, jolloin voitiin korjata yksittäisiä laattavaurioita. Samalla uimahalliin tehtiin koko hallin kattava kuntokartoitus. Kartoituksen tulokset osoittivat hallin olevan laajan

peruskorjauksen tarpeessa. Hallin kävijämäärä vuoden 2025 aikana oli 222.686 henkilöä. Kävijämäärien huiput sijoittuvat tammi-maaliskuuhun sekä syys-lokakuuhun. Toimintatuottojen osalta jäätiin edellisvuosia pienemmälle tasolle. Toimintakulujen osalta kulut edellisvuosiin verrattuna sen sijaan nousivat. Kulujen nousuun vaikutti muun muassa nousseet henkilöstökulut (esim. sijaisten tarve).

Alkukesällä otettiin näytteitä suihkujen legionella-arvoista. Näytteet osoittivat raja-arvojen ylitystä, joka aiheutti toimenpiteitä, mm. suihkuveden lämpötilaa nostettiin ja jokaisena aamuna juoksutettiin vettä kaikista suihkuista. Toimenpiteet auttoivat ja arvot saatiin kohdalleen loppukesällä otetuissa näytteissä. Näytteissä ei todettu legionelloosin haitallisinta taudinaiheuttajaa.

Luontoliikunta/luonnon virkistyskäyttö

Luontoliikuntamestarin tehtävä jatkui määräaikaisena vuoden 2025 loppuun asti. Luontoliikuntamestarin palkkaukseen ja myös kehittämistoimiin käytettiin pääasiassa tehtävään osoitettuja perintövaroja. Syyskuussa valmistunut Salon luontoliikunnan ja luonnon virkistyskäytön suunnitelma hyväksyttiin vapaa-ajan lautakunnassa joulukuussa. Laadittu suunnitelma ohjaa tulevien vuosien luontoliikunnan kehitystyötä. Vuoden 2025 aikana liikuntapalvelut ja luontoliikuntamestari on vastannut sovitusti muilta kaupungin toimialoilta siirtyneistä luontokohteista ja reiteistä sekä selvittänyt hallinnollisesti epäselvissä tilanteissa olleiden kohteiden vastuuta. Lisäksi luontoliikuntamestarin tehtävään on kuulunut uimarantojen, retkeily- ja pyöräilyreittien sekä kuntoratojen (pois lukien latukäyttö) ylläpito ja kehittäminen.

Uimarantojen käyttö oli kesällä vilkasta etenkin heinäkuun helteiden johdosta. Maksavien saunojien kävijämäärä kesällä oli lähes 21 000. Alle 15- vuotiaille uimalasaunat ovat maksuttomia. Myös pienemmät uimapaikat olivat silmämääräisesti arvioituna ahkerassa kesäkäytössä. Talviuintia järjestettiin kaupungin hallinnoimilla kuudella saunalla yhdistysten tai yksityisten toimijoiden organisoimina lokakuusta huhtikuulle. Uimalasaunat ovat näin ollen kovassa ympärivuotisessa käytössä.

Talouden toteuma ja olennaiset poikkeamat

Toimintatuotoissa oleva poikkeama talousarvioon verrattuna selittyy perintövaroilla (luontoliikuntamestarin tehtäväalue). Lisäksi muutamat talousarvioon suunnittele mattomat kulut, kuten esimerkiksi lentopallon akatemiahankinnat ja urheilupuiston lisäkatsoimoiden vuokra, nostivat toimintakulujen osuutta. Sisäisten toimintakulujen osalta ylitystä selittää liikuntapalvelujen toimiston siirtyminen Urheilutalolta Ylhäistentie 2:n tiloihin (sisäinen tilavuokra). Edellä mainittujen lisäksi talouden toteumassa ei ollut olennaisia poikkeamia.

Riskit ja epävarmuustekijät

Merkittävimmät riskit liikuntapalvelujen osalta liittyvät vanhenevan rakennuskannan korjausvelkaan. Korjaustöitä joudutaan tekemään säännöllisesti ja ne aiheuttavat jatkuvia lisäkustannuksia. Korjaustarpeet näkyvät erityisesti suurella käyttöasteella olevissa tiloissa, kuten uimahallissa ja Salohallissa. Toinen merkittävä riski liittyy henkilöstö- ja talousresurssien niukkuuteen, kun niitä verrataan jatkuvasti kasvaviin palvelu- ja ylläpitotarpeisiin. Tästä syystä palvelujen tuottamisen on oltava erityisen suunnitelmallista ja toisaalta on myös tehtävä tarkkaa priorisointia. Liikuntapalvelujen päivittäinen käytännön toiminta nojaa laajasti poikkihallinnolliseen yhteistyöhön, niin tilojen kuin toiminnankin osalta, joten palvelujen kehittäminen ei onnistu ainoastaan liikuntapalvelujen omin toimenpitein.

* laskentatavan muutoksesta johtuen eri vuosien luvut eivät ole keskenään vertailukelpoisia

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TP2025
Uimarantojen saunojen käyttö (kävijämäärä)	37 243	54 609
Liikuntapaikat 31.12.		
Ulkokentät ja liikuntapuistot (lkm)	120	120
Sisäliikuntatilat (lkm)	55	55
Vesiliikuntapaikat (lkm)	22	22
Maastoliikuntapaikat (lkm)	28	28
Veneily, ilmailu ja moottoriurheilu (lkm)	1	1
Ohjattu liikuntatoimi ja - tapahtumat		
Lasten ja erityislasten ohjattu liikunta (käyntimäärä)	16 036	15 634
Työikäisten ohjattu liikunta (käyntimäärä)	9 217	9 196
Eläk.vamm.pitkäaikaissairaat ohjattu liikunta (käyntimäärä)	23 695	25 005
Liikuntatapahtumiin osallistuneet (lkm)	9 395	11 427
Sisäliikuntapaikkojen käyttö		
Uimahalli (kävijämäärä)	217 998	222 686
Jäähalli (kävijämäärä)	36 713	38 589
Salohalli (kävijämäärä)*	127 700	187 517
Ollikkalan kuntosali (kävijämäärä)	27 514	31 365

Vuoden 2025 investointisuunnitelman toteuma

Proj.	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2025-2029	TA 2025	Talousarvio- muutokset	MTA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	Toteuma -% 2025
nro		€	€	€	€	€	€	
	Investointimenot							
10	Korvausinvestoinnit							
	111 KI/Rakennukset							
	Liikuntapalvelut							
9111	Kokkilan saunarakennusten peruskorjaus	-300 000	-300 000	0	-300 000	-35 524	264 476	12 %
	111 KI/Rakennukset yhteensä	-300 000	-300 000	0	-300 000	-35 524	264 476	12 %
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Kulttuuripalvelut							
9680	Perniön museon asevitriinien uudistaminen	-95 000	-95 000	0	-95 000	-102 759	-7 759	108 %
	Liikuntapalvelut						0	
9613	Moision tekonurmi	-350 000	-350 000	0	-350 000	-307 002	42 998	88 %
9679	Uimarantojen kunnostus	-260 000	-120 000	0	-120 000	-111 060	8 940	93 %
9695	Urheilupuiston olosuhteiden kehittäminen	-350 000	-350 000	0	-350 000	-213 525	136 475	61 %
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-1 055 000	-915 000	0	-915 000	-734 346	180 654	80 %
	116 KI/Koneet ja kalusto							
	Liikuntapalvelut							
9615	Huoltokoneiden uusinta	-160 000	-40 000	0	-40 000	-33 000	7 000	83 %
9616	Jäänhoitokoneiston kylmäkontti	-550 000	-550 000	0	-550 000	-581 469	-31 469	106 %
9669	Kuntosalien kilpailuvälineiden ja -laitteiden uusiminen	-150 000	-70 000	0	-70 000	-25 114	44 886	36 %
	116 KI/Koneet ja kalusto yhteensä	-860 000	-660 000	0	-660 000	-639 583	20 417	97 %
	Korvausinvestoinnit yhteensä	-2 215 000	-1 875 000	0	-1 875 000	-1 409 453	465 547	75 %

Proj.	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2025-2029	TA 2025	Talousarvio- muutokset	MTA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	Toteuma -% 2025
nro		€	€	€	€	€	€	
30	Uusinvestoinnit							
	311 UI/Rakennukset							
	Kulttuuripalvelut							
9181	Museokokoelmien yhteisvarasto	-5 430 000	-100 000	0	-100 000	-1 040	98 961	1 %
9187	Esittävän taiteen tila	-100 000	-100 000	0	-100 000	0	100 000	0 %
	Liikuntapalvelut							
9193	Palloiluhalli	-100 000	-100 000	0	-100 000	-2 079	97 921	2 %
9251	Jäähallin uudisrakentaminen	-9 000 000	-4 000 000	0	-4 000 000	-3 206 767	793 233	80 %
	311 UI/Rakennukset yhteensä	-14 630 000	-4 300 000	0	-4 300 000	-3 209 886	1 090 114	75 %
	Uusinvestoinnit yhteensä	-14 630 000	-4 300 000	0	-4 300 000	-3 209 886	1 090 114	75 %
	Investointimenot yhteensä	-16 845 000	-6 175 000	0	-6 175 000	-4 619 338	1 555 662	75 %

Proj.	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2025-2029	TA 2025	Talousarvio- muutokset	MTA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	Toteuma -% 2025
nro		€	€	€	€	€	€	
	Investointitulot							
30	Uusinvestoinnit							
	311 UI/Rakennukset							
	Liikuntapalvelut							
9251	Jäähallin uudisrakentaminen	500 000	0	0	0	180 000	180 000	-
	311 UI/Rakennukset yhteensä	500 000	0	0	0	180 000	180 000	-
	Investointitulot yhteensä	500 000	0	0	0	180 000	180 000	-

Investoinnit, netto	-16 345 000	-6 175 000	0	-6 175 000	-4 439 338	1 735 662	72 %